

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön 6.7.2020 lähettämä lausuntopyyntö VN/3071/2020

Maahanmuuttoviraston lausunto oikeusministeriön lausuntopyyntöön hallinnon automaattiseen päätöksentekoon liittyviä yleislainsäädännön sääntelytarpeita koskevasta arviomuistiosta

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta lausua hallinnon automaattiseen päätöksentekoon liittyviä yleislainsäädännön sääntelytarpeita koskevasta arviomuistiosta. Oikeusministeriön 06.07.2020 VN/3071/2020 lausuntopyynnössä on pyydetty näkemyksiä erityisesti alla oleviin kysymyksiin. Maahanmuuttovirasto lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Miten arvioitte automaattiseen päätöksentekoon liittyvää tilannekuvaa ja yleisesti asiaan liittyviä sääntelytarpeita?

Muistio on kattava ja laadukkaasti laadittu. Se keskittyy pääosin automaattisten hallintopäätösten käsittelyyn. Maahanmuuttovirasto katsoo, että lainsäädännössä automaattista asiankäsittelyä tulisi kuitenkin käsitellä laajemmassa merkityksessä, huomioiden myös esimerkiksi kappaleissa '3.1.2. manuaaliseen käsittelyyn ohjautuvat päätökset' sekä '3.1.3. Pohja-automaatio ja automatisoidut prosessit' kuvatut käyttöskenaariot.

Maahanmuuttovirasto katsoo, että esimerkiksi oleskelulupien käsittelyssä automaation optimaalisiin käyttö ei välttämättä vaadi sitä, että asia joko käsitellään täysin automaattisesti tai täysin manuaalisesti. Automaatiota voidaan tehokkaasti hyödyntää myös nk. aliprosessien suorittamiseen, jolloin varsinainen hallintopäätös koostuu sekä (yhden tai useamman) ihmisen että automaation tekemistä ratkaisuista. Lopullisen hallintopäätöksen asiaan voi tuottaa automaatti tai ihminen tai ihminen automaation avustuksella. Sääntelyssä tulisi siten kattaa myös edellä mainitulla tavalla monimuotoisempi käsitys automaation käytöstä hallintoasioiden ratkaisussa. Tämä tarkoittaa myös virkavastuun jakautumisen kuvaamista selkeästi erilaisissa automaation käyttötilanteissa.

Turvapaikka-asioissa automaatiota voidaan hyödyntää parhaiten esimerkiksi asioiden ohjaamisessa oikeille käsittelijöille. Varsinaiisiin hallintopäätöksiin automaation käyttö ei sovellu muita oleskelulupatyyppejä vastaavalla tavalla, koska useisiin asiaryhmiin liittyy varsin paljon tapauskohtaista harkintaa.

Pääasiallisena poikkeuksena voisivat olla asiaan tehtävät raukeamispäätökset, kun hakija on kadonnut, poistunut maasta tai kuollut. Raukeamispäätöksiä tehdään myös hakijan peruuttaessa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa, mutta tuolloin virasto joutuu usein harkitsemaan asiakkaan maastapoistamista, jolloin täysin automaattista hallintopäätöstä ei voisi tehdä. Raukeamispäätökset, joihin ei sisälly maastapoistamispäätöstä, ovat kuitenkin sellaisia, joissa ei harkintavaltaa ole ja näiden automatisointi olisi siten mahdollista.

Maahanmuuttovirasto huomauttaa, että automaattinen päätöksenteko näyttää arviomuistiossa asetetun uutena toimintamallina hallinnollisen päätöksenteon riskiksi. Automaatio voi kuitenkin myös pienentää ihmiskäsittelyyn ja päätöksentekoon liittyviä riskejä, parantaa laatua ja estää yksittäistapauksien väärinkäytöksiä.

Miten arvioitte arviomuistiossa ehdotettua käyttöalan rajaamista tilanteisiin, joissa ratkaisu on johdettavissa koneellisesti lainsäädännöstä ja tiedossa olevista yksiselitteisistä faktoista tilanteessa, jossa päätöksentekoon ei liity harkintavaltaa?

Lähtökohtaisesti määritelmä vaikuttaa kattavalta. Hyvin tiukasti tulkittuna muistiossa esitetty automaation salliva määritelmä saattaisi kuitenkin supistaa merkittävästi automatisoinnin mahdollisuutta. Monet päätösharkinnassa käytettävien edellytysten hyväksymiskriteerit voidaan jo ilman automaatiota määritellä ohjeiksi ja säännöiksi siten, että esimerkiksi kriteerien muodostamisessa käytetään viranomaisen harkintavaltaa, jolloin kriteeri ei ole suoraan johdettavissa lainsäädännöstä, mutta se perustuu esimerkiksi riskianalyysin pohjalta määriteltäviin numeraalisiin raja-arvoihin tai listoihin, joiden laatimiseen liittyy viranomaisen harkintavaltaa. Sääntö voi siis olla yksiselitteinen. Toisin sanoen automaatiota voidaan myös hyödyntää monissa sellaisissa asioissa, joiden lopputulos ei ole ehdoton binäärinen vastaus (kyllä/ei) vaan että lopputulos perustuu jonkinlaiseen todennäköisyyteen väärinkäytöksen tai muun vältettävän seikan riskistä. Keskeistä on, että viranomaisen kykenee perustelevaan riskianalyysinsä tietoon pohjautuen.

Esimerkiksi ulkomaalaislaki ei sisällä tarkkoja raja-arvoja lakitermille "riittävä toimeentulo", mutta sille voidaan riskianalyysin perusteella määritellä raja-arvo niin, että väärinkäytösten todennäköisyys on hyväksyttävissä. Jo nyt vakiintuneen käytännön mukaan riittävän toimeentulon arvioinnissa sovelletaan tiettyjä säännöllisin välein tarkistettavia raja-arvoja, jotka soveltuvat sääntöpohjaiseen automaatioon, vaikka raja-arvot eivät tule suoraan lainsäädännöstä.

Maahanmuuttovirasto korostaa, että vastaavia tiedostettuja tai tiedostamattomia riskianalyysejä riittävän luotettavan ratkaisun tekemiseen käytetään siten myös ihmisen suorittamassa hallintokäsittelyssä, mutta yhteisesti hyväksytyinä automaatiolisäntöinä analyysin tulos ei riippuisi yksittäisestä käsittelijästä.

Turvapaikka-asioissa aineellinen päätöksenteko liittyy usein erityisen paljon uskottavuuden arviointiin ja näiden pohjalta tulevaisuuden uhan arviointiin. Tältä osin ne eroavat paljon monista muista oleskelulupatyypeistä.

Yksiselitteisiä selkeitä faktoja on vaikea tunnistaa turvapaikka-asioissa ja täysin automaattinen päätöksenteko näissä asiaryhmissä voi osoittautua muita asiaryhmiä vaikeammaksi, pois lukien edellä mainitut tietyt raukeamispäätökset.

Miten arvioitte ehdotettua lähtökohtaa, jonka mukaan automaattinen päätöksenteko voisi yleislainsäädännön nojalla perustua vain viranomaisen ennalta määrittelemiin, lainsäädännön mukaisiin päättelysääntöihin (ei esimerkiksi oppivaan tekoälyyn)?

Maahanmuuttovirasto toteaa, että esimerkiksi vuonna 2021 tämä todennäköisesti ei rajaa isoa joukkoa sovelluskohteita pois. Tilanne kuitenkin voi muuttua varsin nopeasti. Tekoälypohjaiset palvelut ovat vielä avustavia, mutta niitä voidaan kyllä jo tapauskohtaisesti hyödyntää myös osana automaattista käsittelyä ja päätöksentekoa. Esimerkiksi biometrinen tunnistaminen asiointitapahtuman yhteydessä on lähellä tekoälypohjaista ratkaisua ja perustuu todennäköisiin (biometrisen tunnisteen ovat tietyllä todennäköisyydellä kyseiselle henkilölle kuuluvat). Tekoälytyyppisiä palveluja kokonaisautomaation sisällä voidaan käyttää myös toisin. Jos käytössä olisi tekoälytyyppinen palvelu, joka etsisi hakemuksesta poikkeavia tietojoukkoja, esimerkiksi jo aikaisemmin eri hakemuksissa olleita kopioita tilioitteista, voitaisiin tekoälypalvelua käyttää myös negaationa (ei löytynyt poikkeamia) ja automaattinen käsittely voisi jatkua. Tekoälykomponentti ja sen negaatio tuo siis uusia mahdollisuuksia muun muassa suurien tietojoukkojen käsittelyyn, joita ei ihmistyöllä edes ole mahdollista tehdä.

Lainsäädännön tulisi siten ottaa kantaa myös oppivaan tekoälyyn ja pohtia esimerkiksi todennäköisyyksiin perustuvaa automaattista päättelyä hallintoratkaisun perustana.

Koneoppiva tekoäly voi hyvin soveltua esimerkiksi tarkkarajaisiin ja hyvin määriteltäviin kysymyksiin niin että riskit voidaan hyvin hallita, vaikka lopullisesta päättelyketjusta ei olisikaan täyttä varmuutta. Eihän ihmisenkään tekemää päättelyä juuri voida selittää komputationaalisiin/koneellisiin termein, koska todennäköisesti ihmisen päättely ei perustu komputationaalisiin päätelmiin vaan heuristisiin oppimismalleihin. Jos kuitenkin data-aineiston lähtökohdat ovat selkeät ja lopputuloksen luotettavuus todennettavissa, eikä tarkastukseen muutoinkaan kohdistu muita merkittäviä riskejä, niin koneoppiva järjestelmä voi tuottaa luotettavia ja laadukkaita päätelmiä. Näin ollen koneoppimisen rajaaminen automaation ulkopuolelle voi pitkällä tähtäimellä laskea viranomaisten automaatiopotentiaalia.

Koneoppivaan tekoälyyn liittyy kuitenkin kysymyksiä esimerkiksi ratkaisujen läpinäkyvyydestä sekä riittävän datan määrästä ja laadusta. Jos päätöksiä tehdään monimutkaisten itseoppivien algoritmien perusteella, on vaikeampaa nähdä viranomaisen päätöksenteko läpinäkyvänä ja ymmärrettävänä yleisölle. Myös virkavastuun toteuttaminen voi olla vaikeasti toteutettavissa oppivan tekoälyn kohdalla.

Tekoälyn kehittyessä ja tekoälypohjaisten ratkaisuiden saavutettavuuden parantuessa tarve tekoälyn säätelylle kasvaa ja lainsäädännön on aikanaan kyettävä vastaamaan siihen. Maahanmuuttovirasto katsoo kuitenkin, että

koneoppivaan tekoälyyn perustuvat ratkaisut voitaisiin tarvittaessa rajata pois nykyisestä lainsäädäntöhankkeesta, ettei monimutkaisten tekoälyyn liittyvien haasteiden ratkaiseminen tässä yhteydessä viivästyttäisi viranomaiskentälle tärkeää sääntelyä automaattisesta päätöksenteosta.

Olisiko lakiin syytä ottaa säännös, jossa korostetaan viranomaisen velvollisuutta varmistua, että automaattisen päätöksentekojärjestelmän käyttö ei vaaranna hyvän hallinnon, oikeusturvan ja perusoikeuksien toteutumista?

Perustuslaki, hallintolaki, tietosuoja-asetus ja ihmisoikeussopimukset määrittävät jo nykyisellään tätä puolta kattavasti. Automaattisessakin asiankäsittelyssä ja päätöksenteossa tulee siten lähtökohtaisesti noudattaa hyvän hallinnon, oikeusturvan ja perusoikeuksien toteutumista.

Tulisiko näiden periaatteiden toteutumista varmistaa jollain muunlaisella menettelyllä?

Maahanmuuttovirasto katsoo, että viranomaisten käyttöönotettavia uusia automaattisia päätöksentekomenettelyitä ja niiden lainmukaisuutta sekä edellä mainittujen periaatteiden toteutumista tulisi tarkastella säännönmukaisesti sekä viranomaisen omin että laillisuusvalvojen toimin. Lainsäädännön ja käytäntöjen tueksi olisi hyvä jatkossa luoda yhteisiä työkaluja ja menettelytapoja eri vaatimusten täyttämiseen ja arviointiin yhteismitallisesti eri viranomaisissa. Yksityiskohtainen sääntely yleislaissa voi viranomaisten ja niiden käsittelemien asioiden erilaisuuden vuoksi olla hankalaa, ja yleislaissa tulisikin edellyttää tarkoituksenmukaisten menettelyiden säätämisestä kutakin viranomaista koskevassa erityislaissa.

Muistiossa ehdotetaan, että virkavastuun asianmukainen toteutuminen pyrittäisiin varmistamaan kohdentamalla virkavastuu tiettyihin järjestelmän käyttöä koskeviin virkatehtäviin. Miten arvioitte ehdotuksen toimivuutta?

Arviomuistiossa on hyvin kuvattu vastuuseen liittyviä ulottuvuuksia. Sääntöjen kehittämisprosessissa on selkeitä rooleja, joihin virkavastuu voidaan osoittaa. Tällaisia ovat esimerkiksi sääntöjen hyväksyminen, järjestelmään konfiguroiminen ja sääntöjen toiminnan varmistaminen. Virkavastuun osoittaminen laajoissa ja monimutkaisissa toiminnoissa voi olla haastavaa. Automaatio voi koostua tuhansista erillisistä algoritmeista sekä muista järjestelmän osakokonaisuuksista. Viranomaisen tulee huolehtia järjestelmän ja algoritmien toiminnasta, mutta toimijoita viranomaisen sisälläkin on useita. Lisäksi on tyypillistä, että sekä automaatiossa että manuaalisessa käsittelyssä hyödynnetään myös muiden viranomaisjärjestelmien tietoja, jolloin virkavastuu jakautuu usean viranomaistoimijan välille.

Yleislaissa tulisi säätää puitteista, joita tarvittaessa tarkennettaisiin kutakin viranomaista koskevassa erityislaissa. Virkavastuun kohdistaminen vain niihin, jotka järjestelmää käyttävät voi olla liian rajaavaa ja vastuu tulisikin ulottaa automaattisen päätöksenteon suunnittelun ja järjestelmän käytön lisäksi myös

viranomaistoimintaan, jossa päätetään erilaisista käsittelysäännöistä, vaikka kyseiset päätöksentekijät eivät järjestelmää sinällään käyttäisikään.

Miten arvioitte ehdotusta, jonka mukaan järjestelmässä käytettävät päätöksentekosäännöt tulisi hyväksyä nimenomaisella päätöksellä?

Hallinnollisen päätöksenteon pohjana käytettävät säännöt tulee pystyä jäljittämään selkeisiin virkatoimiin, jolloin voidaan varmistaa myös virkavastuu. Päätös on läpinäkyvä ja selkeä sääntöjen hyväksyntämenettely, josta lopullisen säännön hyväksynnän virkavastuu on selvästi johdettavissa. Maahanmuuttovirasto toteaa, että sillä on jo osa-automaatiosääntöjen hyväksymis- ja päätöksentekomenettelyprosessi.

Millaisessa menettelyssä tai kokoonpanossa säännöt tulisi hyväksyä?

Hyväksymisen tulisi edellyttää vähintään asiantuntijakuulemista määriteltävien sääntöjen toiminnasta ja automaation peruseräistä, prosessista sekä viranomaisen näkökulmasta päätäntävalta ja vastuu automaation kohteena olevasta substanssiprozessista. Sääntöjen konkreettinen toimintalogiikka sekä tehtyihin linjauksiin liittyvä riskianalyysi, sekä muu päätöksentekoa edeltänyt selvitys tulisi dokumentoida muun muassa mahdollisten virkavastuukysymysten varalta.

Maahanmuuttovirasto katsoo, että yleislainsäädännössä tulisi säätää siitä, että automaatiosääntöjen hyväksymis- ja päätöksentekomenettely tulee olla olemassa, mutta jättäisi tarkemman sääntelyn viranomaiskohtaiseen erityislakiin, jotta kullakin viranomaisella olisi harkintavaltaa sen suhteen, millainen päätöksentekotapa, esimerkiksi esittelymenettely tai monijäsenisen elimen päätös, olisi heidän toiminnassaan tarkoituksenmukaisin.

Miten arvioitte järjestelmän tai siihen tehtyjen muutosten hyväksymistä ja vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevaa ehdotusta?

Arviomuistiossa edellytetään viranomaisen varmistavan tarpeellisella testauksella ja muilla keinoilla, että järjestelmä täyttää tietoturvaa ja toiminnallisuutta koskevat olennaiset vaatimukset ja että järjestelmä tai muutokset on hyväksyttävä käyttöön. Käyttöön hyväksymistä ei ole avattu muistiossa tarkemmin. Jää epäselväksi, tarkoitetaanko termillä hyväksymisprosessia vai esimerkiksi muodollista käyttöönottopäätöstä.

Automaatiotoiminnallisuus voi olla vain osa laajempaa järjestelmää. Tietojärjestelmiä on yleensä jatkuvasti kehitettävä, mikä puolestaan kattaa määrittelyn, toteutuksen, testaamisen ja käyttöön ottamisen. Kaikki järjestelmämuutokset eivät kuitenkaan välttämättä vaikuta automaation toimintaan. Järjestelmäpäivityksissä tuleekin yleensäkin arvioida muutosten vaikutus myös automaatiosääntöjen toimintaan ja hyvän käytännön mukaisesti testata jo olemassa olevat automaatiosäännöt tarvittavilta osin. Toisaalta jo määriteltyihin ja hyväksytyihin automaatiosääntöihin voi tulla

muutoksia, jotka tulee testata ja tehdä niiden osalta uusi päätös käyttöönotosta.

Muutosten hyväksynnälle tulee olla selkeä prosessi, josta on johdettavissa hyväksynnästä vastuullinen taho. Yleislain ei tulisi kuitenkaan edellyttää järjestelmäkehitykseen liittyvää muutosprosessia liian jäykäksi ja siten myös kalliiksi. Muutosten hyväksyntään tulisi olla mahdollista saada niiden suuruuden mukainen, mahdollisesti kevennetty hallinnollinen prosessi.

Miten arvioitte järjestelmän valvontaa koskevaa ehdotusta?

Maahanmuuttovirasto kannattaa sitä, että riittävästä valvonnasta säädetään lailla ja katsoo, että valvontaa koskeva ehdotus on joustava. Säättäminen riittävien resurssien osoittamisesta osoittaisi selkeästi painopisteen muuttumista manuaalisesta ratkaisutoiminnasta automaattisen päätöksenteon mahdollistavaan asiantuntijatyöhön, johon osa päätöksenteosta vapautuvista resursseista tulisi osoittaa.

Tulisiko virkavastuun kohdentamiseksi ottaa käyttöön muita velvollisuuksia tai menettelyitä?

Maahanmuuttovirasto katsoo, että virkavastuusäntelyn selkeyttäminen ja konkretisoiminen yleislaissa automaattisen päätöksenteon koko elinkaressa olisi tarpeen. Kuinka virkavastuun katsotaan toteutuvan automaation kehittämisprosessin eri vaiheissa, sekä miten virkavastuu jakautuu automaattisessa käsittelyssä ja päätöksenteossa eri viranomaisten välille tilanteissa, joissa hyödynnetään muiden viranomaisten tietoja päätöksenteon pohjana.

Vastuut tulisi kuvata ja toteuttaa niin, että vastuut kohdentuvat oikein ja kyky kehittää hallinnon automaattista päätöksentekoa sääntelyn rajoissa ei kuitenkaan hupene.

Miten arvioitte ehdotusta, jonka mukaan viranomaiselle tulisi asettaa velvollisuus esittää kuvaus automaattisessa päätöksenteossa sovellettavista päätöksentekosäännöistä ja asioiden valikoitumisesta automaattisesti ratkaistavaksi?

Hallinnon asiakkaan tulee ymmärrettävällä tasolla tietää, millä perusteella hänen hakemuksensa ohjautuu automaattiseen päätöksentekoon ja minkä sääntöjen mukaan päätös on tehty.

Yksityiskohtaisten automaattiosäntöjen julkaisemisen riskinä virasto näkee kuitenkin sen, että se voi mahdollistaa järjestelmän hyväksikäyttämisen. Tietyissä tapauksissa automaatio voi esimerkiksi tehdä päätelmiä hakijan itsensä antamien tietojen perusteella, ja jos säännöt on yksityiskohtaisesti julkaistava, asiakas voi mukauttaa antamansa tiedot sellaisiksi, että hänen asiansa etenee automaattiseen käsittelyyn.

Vaikka hakijalla hallintolain mukaan tulee olla oikeus tietää, miten päätökseen on päädytty, ei hakijan intressi yksityiskohtaisesta päättelyketjusta ole keskeinen erityisesti, jos hakijalle tehdään edunsaavia päätöksiä, joita ei muutoinkaan yksityiskohtaisesti perustella. Kielteiset tai harkinnanvaraiset päätökset, jotka tulee muutoinkin perustella, eivät pääsääntöisesti ole automatisoitavissa. Näin ollen olisi perusteltua, että yksityiskohtaiset automatisointisäännöt eivät olisi julkisia, vaan riittäisi, että päätösprosessi ja edellytysten täytyminen olisi julkinen yleisellä tasolla, jottei esimerkiksi raja-arvojen julkisuus johda väärinkäytösten lisääntymiseen.

Asioiden valikoitumisessa automaattiseen päätöksentekoon olisi mahdollista käyttää myös riskiperusteisuutta, jolloin valintaan voisi liittyä ns. sensitiivisiä parametreja. Julkisuus voisi mahdollisesti heikentää riskiperusteisen automaation toimintaa tai leimata joitakin hakijoita syyttä.

Millainen kuvauksen tulisi olla?

Kuvauksen tulisi asiakkaiden näkökulmasta olla ymmärrettävä eikä esimerkiksi liian tekninen. Toisaalta, viitaten edelliseen kappaleeseen, kuvaus ei saisi johtaa esimerkiksi väärinkäytöksiin.

Miten arvioitte asiakirjan varmentamista koskevaa ehdotusta?

Maahanmuuttovirasto katsoo, että järjestelmään tehtävä ja sieltä tarkistettavissa oleva merkintä asiakirjan varmentamisesta on riittävä. Järjestelmästä tulisi voida selvittää, onko päätös tehty automaattisessa menettelyssä, osittain automaattisessa tai manuaalisessa menettelyssä ja kuka tai ketkä virkamiehet ovat osallistuneet mahdolliseen manuaaliseen osuuteen päätösprosessista.

Tulisiko automaattiseen päätöksentekoon liittää muunlaisia suojatoimia kuin mitä arviomuistiossa ehdotetaan?

Maahanmuuttovirasto katsoo, että arviomuistiossa esitetyt suojatoimet olisivat riittäviä.

Miten lasten erityinen suojan tarve tulisi huomioida automaattisessa päätöksenteossa?

Maahanmuuttovirasto katsoo, että automaation käyttöä ei tulisi täysin rajoittaa esimerkiksi silloin, kun lapsen hakemus ratkaistaan vanhemman hakemuksen yhteydessä ja päätös seuraa vanhemman päätöstä. Automaation käyttö tulisi lasten osalta rajoittaa edunsaaviin päätöksiin tai sellaisiin, joissa ei ole kuulemisvelvoitetta tai tapauskohtaista harkintaa. Tapausten, joissa erityinen lasten suojan tarve tulisi ottaa huomioon, tulisi siirtyä manuaaliseen käsittelyyn.

Millä muilla tavoin hallinnon lainalaisuuden, hyvän hallinnon, oikeusturvan ja virkavastuun toteutuminen tulisi yleislainsäädännössä varmistaa?

Automaattisen päätöksenteon tosiasiallinen mahdollistaminen yleislainsäädännössä mahdollistaisi edelleen hallinnon tehostamista. Nykyinen lainsäädäntö on hallinnon lainalaisuuden, hyvän hallinnon, oikeusturvan ja virkavastuun toteutumisen kannalta erittäin kattava. Päätöksenteosta vapautuvia resursseja tulee kuitenkin ohjata osin henkilöstön kouluttamiseen ja laillisuusvalvontaan, jotta lain säännökset eivät jää kirjaimeksi.

Onko teillä muita huomioita arviomuistiossa käsitellyistä aiheista?

Maahanmuuttovirasto toteaa, että automatisoitavien asiaryhmien liiallinen rajoittaminen yleislainsäädännössä esimerkiksi listaamalla ne asiaryhmät, joihin automaation käyttöä voidaan soveltaa, voisi hankaloittaa pohja-automaaation hyödyntämistä niissä useissa prosesseissa, joissa kuitenkin lopullinen päätös tehdään ihmisharkinnalla. Yleislaissa tulisi kuitenkin olla automaatioon soveltuville tapauksille vaatimukset, joiden perusteella voitaisiin päätellä erityislaissa säädettäväksi, soveltuuko joku asiatyyppi automatisoitavaksi.

Arviomuistiossa on myös katsottu, että automaattisen päätöksentekojärjestelmään liittyvä ohjelmakoodi olisi viranomaisen asiakirja. Maahanmuuttovirasto huomauttaa, että ohjelmakoodi on varsin laaja käsite tässä yhteydessä. Ohjelmakoodin julkaiseminen on myös tietoturvakysymys, jos ohjelmakoodia käsitellään laajimmassa mahdollisessa merkityksessä. Tätä on toki myöhemmissä kohdin tarkasteltu juuri oikealla tavalla.

Maahanmuuttovirasto toteaa lopuksi, että se odottaa hallinnon automaattiseen päätöksentekoon liittyvää yleislakia mahdollistamaan edelleen sitä automaatiokehitystä, joka on välttämätöntä vastaamaan Maahanmuuttoviraston yhäti eneneviin asiamääriin ja palvelutarpeisiin resurssien samaan aikaan niuketessa.

Ylijohtaja

Jari Kähkönen

Johtava asiantuntija

Katariina Lehtola

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Maahanmuuttovirasto 04.09.2020 klo 11:52. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu	Oikeusministeriö
Tiedoksi	Apulaispäällikkö
	Digijohtaja
	Tietohallintojohtaja
	Oikeus- ja maatietoyksikön johtaja
	Lupa- ja kansalaisuusyksikön johtaja
	Turvapaikkayksikön johtaja